

اگر اسنپک فعال شود گزینه ما خروج از NPT (پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای) است| نقش گروسی سازنده نیست و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بی‌طرف نیست| واکنش نشان خواهیم داد و در این تردیدی نیست| اعتمادی به اروپایی‌ها نیست.

مذاکره کنندگان مجاز به صحبت در مورد غنی‌سازی صفر نیستند؛

اسماعیل بقائی سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری اسنپک را شمشیری دولبه خواند و تصریح کرد:

به هیچ عنوان قرار نیست تحت فشار و چماق اسنپک امتیاز ناروایی را به طرف‌های مقابل بدهیم.

به گزارش اسپادانا خبر، وی درباره گزارش اخیر مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بیان کرد:

موضوع هسته‌ای ایران از ابتدا ورودش به شورای امنیت و قبل از آن تلقی از آن به عنوان یک موضوع اشاعه‌ای یک تصمیم سیاسی بود. تداوم آن در این ۲۰ و چند سال هم در دستورکار شورای حکام و هر از چند گاهی تهیه گزارش‌های مختلف و قطعنامه‌های شورای امنیت باز انگیزه‌های آن سیاسی بوده است. مأموریتی که براساس این گزارش تهیه شده سیاسی بوده چرا که سه کشور اروپایی و آمریکا در نوامبر ۲۰۲۴ بانی قطعنامه‌ای در شورای حکام شدند بدون این دلایل منطقی و یا قانونی برای این موضوع اقامه کرده باشند.

وی اصل این کار را ناموجه و غیرمنصفانه خواند و افزود:

چون برنامه هسته‌ای ایران طبق معیارهای آژانس و معاهده منع اشاعه و موافقتنامه جامع پادمان هیچ انحرافی از مسیر صلح‌آمیز نداشته و ایران هیچ عدم‌پایندی نداشته و به این دلیل می‌گوییم این گزارش سیاسی است، چون در جهت اغراض سیاسی سه کشور اروپایی و آمریکا تنظیم شده است. خود این کشورها مشخص است منافع یک بازیگر نامشروع و شرور را در منطقه دنبال می‌کنند. یک قضاوت غیرعینی و ذهنی درباره برنامه هسته‌ای ما ارائه می‌کند برای اینکه راه را برای تداوم این بحران ساختگی باز کند. علیرغم اینکه عنوان گزارش جامع است و از ابتدا هدف ارائه کنندگان قطعنامه در نوامبر ۲۰۲۴ این بود که بهانه جدید و محکمی برای ایجاد شائبه درباره ماهیت صلح‌آمیز برنامه هسته‌ای ایران ایجاد کنند، علیرغم این تلاش‌ها در گزارش نه صحبتی از عدم‌پایندی آمده و نه صحبتی از انحراف برنامه هسته‌ای ایران به سمت تسلیحاتی آمده است. همه کاری که در گزارش انجام شده و حدود ۹ صفحه از ۲۲ صفحه گزارش، نبش قبر گذشته است. یعنی احیای موضوعی که در سال ۲۰۱۵ براساس برجام عمدتاً خاتمه یافت و صراحتاً براساس قطعنامه شورای حکام و گزارش رسمی آژانس اعلام شد که موضوع حل و فصل شده و اصل موضوع هم از نظر ما کاملاً ساختگی و ناموجه بود. الان در این گزارش درباره فعالیت‌های هسته‌ای هیچ شبهه‌ای عنوان نشده جز اینکه گفته شده ایران باید همکاری بیشتری می‌کرد و محور این گزارش این است که در گذشته ذرات اورانیوم در چند نقطه پیدا شده و ایران نتوانسته توضیح کافی و لازم بدهد که این ذرات از کجا آمده و به کجا رفته است. به فرض اینکه این اتهام درست باشد مربوط به ۲۵ سال قبل و هیچ مسئله اشاعه‌ای ندارد و مشخص است که بهانه‌ای فراهم کرده که سه کشور اروپایی و آمریکا بتوانند براساس آن قطعنامه‌ای به شورای حکام ارائه کنند که این قطعنامه چهارشنبه پنجشنبه در شورای حکام بحث خواهد شد.

بقائی همچنین درباره صدور قطعنامه در نشست جاری شورای حکام و اینکه آیا نگران کننده است؟ گفت:

مسیری که از سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۶ شروع کردند را تکرار می‌کنند. کم و بیش همان مسیر است و قطعاً ما با توجه به تجاری که داریم و آنها هم واکنش‌های ما را دیدند. اگر اندکی معقولانه رفتار کنند و نیم نگاهی به گذشته داشته باشند که برنامه هسته‌ای ایران تحت همین تهدیدها و فشارها و برخوردها کجا بود و به کجا رسید، نتیجه خواهند گرفت که این شیوه جوابگو نیست. قبلاً هم این مسیر را رفته‌اند و چیز جدیدی از این حیث نیست. این مسیر را ما رفته‌ایم. اگر قرار بود تکانه خاصی به تصمیم‌ها و روندهای ما و مسیری که ملت ایران برای پیشرفت در زمینه فناوری هسته‌ای انتخاب کرده‌ایم بدهد؛ آن زمانی که در ابتدای مسیر بودیم در سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۰۷ و بعد با پنج شش قطعنامه فصل هفتمی ممکن بود می‌توانستند آن موقع محقق کنند. قطعاً هیچ تاثیری در اراده ما و در مسیری که مطمئن هستیم برحق و مبتنی بر منافع ملت ایران است، نخواهد داشت.

سخنگوی دستگاه دیپلماسی درباره نقش رافائل گروسی مدیرکل آژانس هم عنوان کرد:

نقش مدیرکل متأسفانه نقش سازنده‌ای نیست. مدیرکل می‌تواند توجه کند که من براساس مأموریتی که شورای حکام به من داده این گزارش را تهیه کرده‌ام؛ ولی این توجه منطقی نیست، چون عبارت پردازی این گزارش توسط شخص مدیرکل و کارشناسان آن تهیه شده است، با علم به اینکه برنامه هسته‌ای ایران صلح‌آمیز است. در چند جا در گزارش آمده که هیچ مسئله اشاعه‌ای در رابطه با برنامه هسته‌ای ایران مشاهده نشده، ولی از گزاره‌هایی استفاده شده که امکان سوءاستفاده را به تدوین کنندگان قطعنامه می‌دهد که مدعی شوند ایران همکاری لازم را نداشته است و با استناد به بعضی از مفاد اساسنامه آژانس مدعی شوند که در آینده لازم است اقدامات دیگری مدنظر قرار بگیرد از جمله بحث شورای امنیت که این مسیر تکراری خواهد بود. شخص مدیرکل مسئولیت دارد به ویژه اینکه ایشان فراتر از مسئولیت‌های فنی به عنوان بالاترین مسئول یک نهاد نظارتی بر فعالیت‌های هسته‌ای کشورها مصاحبه‌هایی را انجام می‌دهد که عملاً در راستای اهداف سیاسی کشورهایی است که با ما مسیر تقابل را انتخاب کردند. طبق حقوق بین‌الملل به صورت عام و قطعنامه ۵۳۳ آژانس هرگونه تهدید علیه تأسیسات هسته‌ای یک کشور منع شده و به عنوان تهدید علیه صلح و امنیت بین‌المللی تلقی می‌شود. در این موارد وقتی مکرراً با تهدیدات رژیم صهیونیستی و آمریکا مواجه هستیم، مدیرکل حتماً باید ورود کرده و محکوم کند، نه اینکه سعی کند به نوعی منطقی برای این تهدیدها درست کند. اینها کاملاً خلاف است و مسئولیت و وظایف مدیرکل است و لذا همیشه تأکید کرده‌ایم که اولاً مدیرکل باید وفق مسئولیت‌های فنی خودش عمل کند بدون سوءگیری و جهت‌گیری و به نفع و ضرر طرف خاص، ولی متأسفانه شاهد عملکرد بی‌طرفانه مدیرکل در این مدت نبودیم.

سخنگوی وزارت امور خارجه در پاسخ به این پرسش که آیا جایی وجود ندارد که آژانس درباره برنامه هسته‌ای ایران نگران باشد؟ گفت:

مطلقاً. اگر تاریخچه برنامه هسته‌ای ایران را نگاه کنید، این برنامه از دهه ۱۹۵۰ و قبل از آن شروع شد، کشوری به اندازه ایران پیدا نمی‌کنید که در رابطه با بهره‌مندی از انرژی هسته‌ای صلح‌آمیز تا این حد مسئولانه عمل کرده باشد. کم و بیش می‌گویند شروع برنامه هسته‌ای ایران از سال ۱۳۲۹ و ۱۳۳۰ بوده است. تأسیس سازمان انرژی اتمی ایران در سال ۱۳۵۳ بوده است. راکتور تحقیقاتی تهران در سال ۱۳۴۶ با سوخت ۹۰ درصد توسط آمریکا ایجاد می‌شود. از ابتدا راکتور تحقیقاتی تهران تحت نظر دانشگاه تهران کار می‌کرده و بعد که سازمان انرژی اتمی ایجاد شد راکتور تحت نظر سازمان انرژی اتمی قرار می‌گیرد. ما در سال ۱۳۴۷ و (۱۹۶۸ میلادی) معاهده عدم اشاعه را امضا می‌کنیم. دو سال بعد ۱۹۷۰ به عضویت رسمی در می‌آییم. ما در سال ۱۳۳۷ و قبل از اینکه حتی راکتور تحقیقاتی تهران عملیاتی شود عضو آژانس می‌شویم و در سال ۱۹۷۴ میلادی و همزمان با اوج گیری برنامه هسته‌ای ایران، ابتکار خاورمیانه عاری از تسلیحات کشتار جمعی را مطرح می‌کنیم. این سیاست پنج شش سال قبل از انقلاب مطرح شد و تا به امروز به عنوان یکی از ارکان ثابت سیاست ایران در رابطه با موضوع هسته‌ای است. ما حدوداً ۳ درصد از کل فعالیت‌ها و تأسیسات هسته‌ای را داریم ولی نزدیک به ۲۲ درصد از بازرسی‌های آژانس درباره ایران انجام می‌شود از ۶۸۲ مورد بازرسی انجام شده در سال ۲۰۲۴ در بین ۳۲ گروهی که پروتکل الحاقی را به صورت داوطلبانه اجرا می‌کنند، ۴۹۳ مورد فقط در ایران بوده است. از ۲۲۴ مورد راستی آزمایی مربوط به اطلاعات طراحی تأسیسات ۱۴۴ مورد منحصرراً در ایران بوده است. از مجموع ۱۸۹۵ روز بازرسی از کل این گروه ۱۲۶۰ روز فقط در ایران بوده است. این حجم گسترده از بازرسی مشخص است. هیچکس نمی‌تواند ادعا کند برنامه هسته‌ای ایران مشکل اشاعه‌ای ایجاد می‌کند. سیاست ما روشن بوده است. در این ۲۰ سال ما در معرض انواع فشارها و تهدیدات بودیم. دانشمندان هسته‌ای ما را ترور و اقدام به اعمال قطعنامه‌های شورای امنیت در مورد ما کردند. کشوری به مسئولیت پذیری ایران پیدا نمی‌کنید که علیرغم این فشارها، یک بار مقامات رسمی ما تهدید نکرده باشند که ما از این مسیر عدول خواهیم کرد. ما هر بار به فتوای مقام معظم رهبری استناد و تأکید کردیم که تسلیحات هسته‌ای در دکترین نظامی ما هیچ جایگاهی ندارد و خود را به عنوان عضو مقید و متعهد به معاهده منع اشاعه معرفی کرده و در عمل نشان دادیم. از آن طرف شاهدیم که کشورهای اروپایی و به صورت خاص سه کشور اروپایی (آلمان، فرانسه و انگلیس) و آمریکا همه دغدغه و نگرانی‌شان بر مبنای نگرانی شرورانه‌ای است که تنها دارنده تسلیحات هسته‌ای در غرب آسیا به دنیا القا می‌کند. باز اگر به تاریخ مراجعه کنید، از سال ۱۹۸۴ یعنی ۴۰ سال قبل اولین زمزمه‌های مربوط به تسلیحاتی شدن برنامه هسته‌ای ایران در رسانه‌های رژیم صهیونیستی مطرح شد. از آن زمان تا به امروز این را تکرار می‌کنند و متأسفانه به دلیل تکرار این دروغ‌ها برخی باور کرده‌اند البته معتقدم حتماً کشورهای اروپایی و آمریکا مطمئن هستند که برنامه هسته‌ای ما صلح‌آمیز است با وجود این در راستای اغراض و مطامع رژیم صهیونیستی که دوست دارد منطقه ما همیشه در وضعیت نوعی تنش و تهدید مداوم باشد این موضوع را مطرح می‌کنند و گرنه کاملاً روشن است هم گزارش‌های آژانس و هم ارزیابی‌های خودشان این را نشان می‌دهد که برنامه هسته‌ای ایران کاملاً صلح‌آمیز است.

مجری با اشاره به اظهارات گروسی مبنی بر اینکه تنها کشوری در دنیا که بمب اتم ندارد و ۶۰ درصد غنی‌سازی می‌کند، ایران

است و این نگران کننده است، از بقائی پرسید که آیا واقعا چنین است؟ اظهار داشت:

این کاملاً یک سفسطه است. ما به عنوان عضو معاهده عدم اشاعه و طبق ماده چهار معاهده مجاز به فعالیت‌های هسته‌ای صلح‌آمیز هستیم. در این معاهده هیچ اشاره‌ای به سطح غنی‌سازی نشده و تنها محدودیتی که برای کشورهای عضو وجود دارد، این است که به سمت نظامی منحرف نشوند. اینکه ۵ درصد، ۱۰ درصد و ۶۰ درصد غنی‌سازی شود، هر کشوری براساس نیازهایش تصمیم می‌گیرد که چه میزان غنی‌سازی کند. قطعاً نیازهای کشورهای متفاوت است. یک زمانی راکتور تحقیقاتی تهران با سوخت ۹۰ درصد کار می‌کرد. تبدیل ۹۰ درصد به ۲۰ درصد توسط دانشمندان خودمان انجام شد. در آن سال‌ها حاضر نشدند ۲۰ درصد را بدهند و تصورشان این بود که ایران دچار مشکل می‌شود. در ابتدا دچار مشکل شدیم و چه تعداد هموطنانی که به خاطر نداشتن رادیودارو جانیشان را از دست دادند. به همت و توان دانشمندان ایرانی توانستیم ۲۰ درصد را تولید کنیم. برای کاربری‌های مختلف، اورانیوم با غنی مختلف نیاز است. این بحث یک بحث کاملاً انحرافی است. آژانس به عنوان نهاد فنی مسئولیتش این است که از عدم انحراف مواد و یا فعالیت‌های هسته‌ای به سمت تسلیحاتی شدن اطمینان حاصل کند و این را آژانس در این گزارش به آن اذعان شده است و صحبت‌های دیگری که مطرح می‌شود کاملاً انحرافی است و هیچ مبنایی ندارد.

بقائی درباره اظهارنظر دیگر گروسی مبنی بر اینکه مقامات ایران شفاها به من اعلام کردند که اگر رژیم صهیونیستی حمله‌ای را مرتکب شود ما از NPT خارج شده و به سمت ساخت بمب اتمی می‌رویم، اظهار داشت:

کل بحث‌هایی که مطرح می‌شود بحث‌های انحرافی است. نمی‌دانم اشاره ایشان به کدام مقام ایرانی است. موضع ما صراحتاً در رابطه با بحث تسلیحات هسته‌ای روشن بوده است. من گمان می‌کنم خیلی از این صحبت‌ها و مصاحبه‌ها که اتفاقاً با رسانه‌های رژیم صهیونیستی انجام می‌شود، فراتر از وظایف و مسئولیت‌های مدیرکل آژانس است و به نوعی می‌تواند بازی کردن در زمین طرف‌های مقابل باشد. اینکه واکنش ما در قبال هرگونه ماجراجویی چه خواهد بود، کاملاً روشن است. ایران نشان داده با تمام توان و به شیوه‌ای که حتماً برای آنها غیرقابل پیش‌بینی خواهد بود، واکنش نشان خواهیم داد و در این تردیدی نیست ولی اینکه این بحث‌ها را متصل به مأموریت مدیرکل و آژانس کنند، بحث‌ها کاملاً انحرافی است.

بقائی در پاسخ به این سؤال که آیا قطعنامه در شورای حکام آخرین کارت اروپایی‌هاست یا اول ماجراست؟ اظهار داشت:

ماجرای اسنپک را اروپایی‌ها به عنوان یک چماق و ابزار از چند ماه قبل شروع کردند هم یک اقدام ناشی از استیصال، غیرحرفه‌ای و هم نشانگر عدم اعتمادپذیر بودن طرف‌های اروپایی است. اینکه شما به عنوان طرف‌های برجام متهم هستید به عدم ایفای تعهداتان طی ۱۰ سال گذشته و به خصوص بعد از خروج آمریکا از برجام و بعد موضوعی که طبق قطعنامه ۲۲۳۱ این امکان دیده شده که در صورتی که ایران از ایفای تعهداتش شانه خالی کند و نقض تعهد کند طرف مقابل ممکن است سراغ سازوکار حل و فصل اختلاف برود که منتهی به بحث بازگرداندن تحریم‌ها شود. ایران مطلقاً مرتکب نقض تعهد نشده است. کاری که ایران کرده اقدامات ترمیمی است در واکنش به نقض عهد توسط طرف‌های اروپایی و آمریکایی و این طبق مواد ۲۶ و ۳۶ برجام اجازه داده شده و شما نمی‌توانید یک طرفه کشوری را به انجام یکسری تکالیف متعهد کنید و در مقابل نه تنها تعهداتان را اجرا نکنید، بلکه تحریم‌هایی را نیز اعمال کنید. این اتفاقی است که در می ۲۰۱۸ و خروج آمریکا از برجام رخ داد. باز ایران بیش از یک سال صبوری کرد و با این امید که کشورهای اروپایی بتوانند قصور و نقض عهد آمریکا را جبران کنند و نتوانستند. اینها همه پرای ما تجربه شد. اروپایی‌ها هیچ جایگاه قانونی و اخلاقی ندارند که ایران را به نقض عهد متهم کنند. برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز ایران حتی طبق گزارشی که پر است از موارد انحرافی، خود این گزارش نشانه این است که هیچ انحرافی از مسیر صلح‌آمیز و هیچ عدم پایبندی نبوده است.

وی در پاسخ به این سؤال که آیا با مکانیسم ماشه اتفاق خاصی می‌افتد؟ گفت:

خیر؛ اینها موضوع و مفهوم اسنپک را برای امتیازگیری از ایران بزرگ کردند و این اتفاق نخواهد افتاد، اینکه از طریق اسنپک بتوانند از ایران امتیازگیری کنند. به هیچ عنوان قرار نیست که ایران تحت فشار و چماق اسنپک امتیاز ناروایی را به طرف‌های مقابل بدهد. اروپایی‌ها باید ثابت کنند که مذاکره کنندگان قابل اعتمادی هستند. هیچ اعتمادی به اروپایی‌ها به عنوان مذاکره کنندگان حرفه‌ای وجود ندارد، دلش این است که در فردای بعد از خروج آمریکا نتوانستند وظایفشان را انجام دهند با این استدلال که شرمندهم‌ایم شرکت‌های اروپایی و بخش تجاری اروپا به اقتصاد آمریکا وابسته است و اگر شرکت‌ها بخواهند به کار با ایران ادامه دهند با آمریکا دچار مشکل می‌شوند. نکته دیگری که در این خصوص خیلی مهم است این است که در سال ۲۰۰۶ که موضوع ما را به شورای امنیت ارجاع دادند نه اسنپکی بود و نه قطعنامه ۲۲۳۱ و فی‌البداهه این کار را صورت دادند لذا فارغ از وجود سازوکاری موسوم به اسنپک و قطعنامه ۲۲۳۱ کشورهای اروپایی و آمریکا اگر دنبال بهانه جویی باشند که هستند، قاعدتاً ارجاع موضوع به شورای امنیت نیازی به این همه بازی‌هایی که شروع کردند نیست. اینکه مرحله بعدی چه خواهد شد گزارش آژانس به نوعی بهانه سازی برای این سه کشور و آمریکا کرده و کاملاً هم هدفمند بود که با استناد به آن، قطعنامه را صادر کنند. احتمالاً در این مرحله یا در مرحله بعدی بخواهند موضوع را مجدد به شورای امنیت ارجاع دهند. تکرار کاری که حدود ۲۰ سال پیش انجام دادند و این کار حتماً دارای تبعات جدی خواهد بود. اینگونه نیست که سازوکار ماشه یک شمشیری باشد که اروپایی‌ها بتوانند یکجانبه علیه ایران استفاده کنند و شمشیری دولبه است و قطعاً تبعات و آثار جدی هم علیه خودشان و هم علیه منظومه که محوریتش معاهده عدم اشاعه است، خواهد داشت. مشخص کردیم اگر این اتفاق بیفتد، ایران چه گام‌هایی ممکن است بردارد.

او در پاسخ به سؤالی درباره اینکه بنا بود مذاکره تلفنی بین وزیر خارجه ایران و سه کشور اروپایی انجام شود که لغو شد؟ گفت:

این هم نشانه‌ای از مسئولیت پذیری ایران و رویکردش برای تفاهم و گفت‌وگوست.

وی با بیان اینکه ما هیچ وقت مسیر تقابل را انتخاب نکردیم، اظهار داشت: علی‌رغم رفتارهای مخرب و غیرسازنده سه کشور اروپایی، در این دو سه ماه همواره گفتیم آماده‌ایم گفت‌وگو کنیم، چون طرف برجام حساب می‌شوند و برجام یک سند زنده است. بله این اتفاق افتاد و قرار بود گفت‌وگوهای تلفنی صورت بگیرد ولی در آخرین لحظات طرف فرانسوی این گفت‌وگو را لغو کرد. به نظرم متأسفانه در راستای اقداماتی است که شروع کردند و جای تأسف دارد که دو کشور دیگر (انگلیس و آلمان) حاضر شوند از رویکردهای غیرسازنده فرانسه تبعیت کنند که قبلا در دوران مذاکرات برجام شاهد آن بودیم.

بقائی درباره صدور قطعنامه و واکنش ایران هم بیان کرد:

مجموعه‌ای از توانمندی‌ها و ظرفیت‌ها در حوزه انرژی هسته‌ای داریم که براساس نیازهایمان تنظیم و زمانبندی شده و گزینه‌های مختلف با همکاری سازمان انرژی اتمی طراحی شده و به نظرم در صورتی که چنین قطعنامه‌ای صادر شود که احتمالش زیاد است حتما واکنش‌های مقتضی اتخاذ خواهد شد. بعد از اقدام، اطلاع رسانی خواهد شد.

سخنگوی دستگاه دیپلماسی درباره واکنش ایران به استفاده از مکانیسم ماشه (اسنپک) هم گفت:

این را روشن کرده‌ایم. در همان زمان که این بحث مطرح شد و در زمان خروج آمریکا و در دولت دوازدهم رسماً اعلام کردیم که یکی از گزینه‌های ما تجدیدنظر در عضویت در معاهده منع اشاعه خواهد بود، این البته به این معنا خواهد بود که در ماهیت صلح آمیز برنامه هسته‌ای خود تغییری ایجاد خواهیم کرد اما واقعا یک سؤال جدی مطرح خواهد شد که علی‌رغم اینکه ایران از ۱۹۷۰ تا الان عضو موثر، فعال و مسئول در معاهده عدم اشاعه بوده و همه تعهداتش را انجام داده و به این شکل به صورت غیرمنصفانه با آن برخورد می‌شود، چه دلیلی دارد ما خود را متعهد به تکالیف مندرج در این معاهده بدانیم.

او درباره تأثیر قطعنامه و تهدید مکانیسم ماشه بر مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا هم اظهار داشت:

همه اینها قطعاتی هستند از پازلی که اداراک ما را شکل می‌دهد. حتما در شکل‌دهی به مواضع و مطالب و نوع نگاه ما به مذاکره تأثیر خواهد گذاشت. اینگونه نیست که این اتفاقات صورت بگیرد و ما بدون توجه به آنها نوع و گام‌های مذاکرات خود را تعیین کنیم و حتما تأثیرگذار است.

وی درباره زمان دور ششم مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا هم گفت:

فعلا برای یکشنبه آینده (۲۵ خردادماه) برنامه ریزی کردیم که دور دیگری از مذاکرات انجام شود.

بقائی در پاسخ به این سؤال که دلیلش سفر عراقچی به نروژ است؟ اظهار داشت:

خیر. این سفر برای شرکت در مجمع اسلو انجام می‌شود که یکی از گردهمایی‌های مهمی است که سالانه برگزار می‌شود. در مورد موضوعات منطقه غرب آسیا صحبت می‌شود و فرصتی است که وزیر مواضع ایران را بیان کند. احتمالا دیدارهای دوجانبه زیادی هم انجام خواهد شد.

بقائی درباره پنج دور مذاکراتی که با آمریکا برگزار شد و در پاسخ به این سؤال که آیا این اراده را در طرف آمریکایی می‌بینید که می‌خواهد توافق کند؟ یا خیر؟ گفت:

ما از ابتدا با احتیاط زیاد و بدبینی وارد مذاکرات شدیم و البته خودمان با حسن‌نیت. چون تجربه بدعهدی‌ها و زیاده‌خواهی‌های سابق را داشتیم و همزمان با مذاکرات تحریم‌ها ادامه یافته و خیلی اوقات گفتار و رفتار با هم همخوانی ندارد با این وجود ایران با اعتماد به نفس کامل و با این اطمینان که برنامه هسته‌ای ما کاملاً صلح‌آمیز است وارد مذاکرات شد و با جدیت این چند دور را شرکت کردیم. قاعدتاً انتظار از این نوع گفت‌وگوها این است که بعد از چند دور مذاکره به چارچوبی برسید که کم و بیش بازتاب خواسته‌ها و ملاحظات طرفین باشد، ولی متأسفانه تا الان این اتفاق نیفتاده است.

او درباره پاسخ ایران به پیشنهاد آمریکا هم بیان کرد:

ما از اول مشخص بود که چه می‌خواستیم. در رابطه با مذاکرات ثبات قدم داریم، موضع ما روشن است. از ابتدا یکدست بوده و به یمن برخورداری از انسجام ملی مواضع ما روشن است. ایده‌ها و چارچوب‌هایی که مدنظر ماست به انحاء مختلف به طرف مقابل منتقل شده و در دور بعدی قبل از شروع گفت‌وگوها حتماً از سوی واسطه عمانی به طرف مقابل خیلی روشن منعکس خواهد شد. هر طرحی که این دو مؤلفه را در خود داشته باشد یعنی تضمین حفظ ساختارها و زیرساخت‌ها و برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز ایران به شمول غنی‌سازی، چون اگر غنی‌سازی را منفک کنید، برنامه هسته‌ای ابر می‌ماند و مؤلفه دوم که برای ما خیلی مهم است خاتمه مؤثر تحریم‌ها که در این دو دهه علیه ملت ایران وضع شده، است، اگر این دو مؤلفه رعایت شود می‌تواند مبنای خوبی برای گفت‌وگو درباره جزئیات باشد.

بقائی بار دیگر با تأکید بر اینکه غنی‌سازی صفر برای ما مطلقاً پذیرفتنی نیست و افزود:

یعنی مذاکره کنندگان اساساً مجاز نیستند که در مورد طرحی که فاقد عنصر غنی‌سازی باشد صحبت کنند. غنی‌سازی برای ما بحث حیثیتی و پرستیژی نیست، غنی‌سازی یک موضوع علمی، ملموس و مبتنی بر نیازهای مردم ایران و نیازهای صنعتی و فناورانه ایران است. با زحمت زیاد کسب شده است. خیلی از کشورها این تکنولوژی را از خارج وارد یا خریداری می‌کنند و به دلیل تحریم‌هایی که علیه ما وضع شده بود کل صنعت هسته‌ای ما بومی است و صرفاً بحث هزینه مالی و زحمت نبوده است و بحثی است که با خون شریف‌ترین انسان‌های این سرزمین حاصل شده است. غنی‌سازی برای ما بحثی است که به هیچ عنوان قابل مذاکره نیست و حتماً باید حفظ شود. موضوع کنسرسیوم در پرتو این اصل اساسی می‌تواند بحث شود. خیلی از کشورهای منطقه در سال‌های اخیر برنامه‌هایی برای استفاده از انرژی هسته‌ای صلح‌آمیز داشته‌اند و اینها ممکن است نیاز به سوخت و اورانیوم غنی‌شده داشته باشند و یکی از راهکارهای آن این است که در منطقه شراکت‌هایی برای تولید سوخت هسته‌ای ایجاد شود و ما هم گفته‌ایم استقبال می‌کنیم اما این مطلقاً به معنای جایگزینی غنی‌سازی در ایران نخواهد بود. اگر طرحی داشته باشند که شراکتی در منطقه شکل بگیرد برای غنی‌سازی ما هم کمک می‌کنیم، ولی تأکید می‌کنم غنی‌سازی در داخل ایران یک اصل اساسی است که حتماً باید حفظ شود.

سخنگوی دستگاه دیپلماسی در پاسخ به این پرسش که آیا در مذاکراتی که تاکنون برگزار شده آمریکا درباره رفع تحریم‌ها و تضمین‌هایی که باید داده شود، صحبتی کرده؟ اظهار داشت:

حتماً. رفع تحریم‌ها برای ما یک اصل است و همزمان با مطالبه برای حفظ غنی‌سازی، موضوع تحریم‌ها را به صورت جدی مطرح کردیم.

وی با بیان اینکه طرف مقابل در خصوص تحریم‌ها در خیلی از موارد شفاف عمل نکرده، گفت:

این را در هر دور مذاکراتی به صورت جدی قطعاً دنبال خواهیم کرد، برای اطمینان از اینکه خاتمه تحریم‌ها به شیوه موثر صورت بگیرد و مردم ایران منتفع شوند و حوزه بانکی و اقتصادی ما عادی سازی شود.

بقائی درباره پاسخ ایران به آمریکا و اینکه آیا می‌تواند زمینه یک توافق را ایجاد کند؟ عنوان کرد:

پاسخی که ما خواهیم داد، ایده‌ها و ابتکاراتی که خواهیم داد قطعاً منطقی، معقول و متوازن است و اگر طرف مقابل جدیت داشته باشد، حتماً این طرح می‌تواند مبنای خوبی برای مذاکره باشد.

برچسب ها: [تسلیمات هسته ای](#) [1]

[وزارت امور خارجه](#) [2]

[دونالد ترامپ](#) [3]